



**СЛОБОЖАНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
ДНІПРОВСЬКОГО РАЙОНУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
Р І Ш Е Н Н Я**

16 серпня 2023 року

с/мт Слобожанське

№ 252

**Про затвердження Порядку визначення потреб населення
Слобожанської громади у соціальних послугах**

Керуючись статтями 26, 34 та 59 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, Законами України “Про соціальні послуги”, “Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії”, постановами Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 587 “Про організацію надання соціальних послуг”, від 03.03.2020 № 185 “Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг”, від 01.06.2020 № 449 “Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг”, наказу Міністерства соціальної політики України від 19.04.2023 № 130-Н “Про затвердження Порядку визначення потреб населення адміністративно-територіальної одиниці/територіальної громади у соціальних послугах”, який зареєстрований в Міністерстві юстиції України 11.07.2023 за № 1169/40225 та з метою своєчасного і якісного визначення потреб населення громади, виконавчий комітет Слобожанської селищної ради

ВИРШИВ:

1. Затвердити Порядок визначення потреб населення Слобожанської громади у соціальних послугах (додаток 1).
2. Координацію роботи щодо виконання даного рішення покласти на відділ соціального захисту населення Слобожанської селищної ради.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на секретаря селищної ради (виконкому) Лагоду Людмилу.

Селищний голова

Іван КАМІНСЬКИЙ

Додаток 1
до рішення виконавчого комітету
Слобожанської селищної ради
від 16.08.2023 № 252

ПОРЯДОК визначення потреб населення Слобожанської громади у соціальних послугах

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Порядок визначає механізм збирання, узагальнення та аналізу кількісних та якісних даних про становище і життєві обставини населення громади, наявності вразливих груп населення, осіб/сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах і не можуть самостійно їх подолати, їхніх потреб у соціальних послугах та з метою прийняття щодо розвитку й оптимізації системи соціальних послуг і планування й перерозподілу бюджетних коштів між напрямками діяльності.

1.2. Визначення потреб населення у соціальних послугах проводиться з метою отримання об'єктивних даних (кількісних та якісних), необхідних для прийняття управлінських рішень щодо забезпечення розвитку на території громади системи надання соціальних послуг, що функціонує на засадах безбар'єрності, безперервності, послідовності надання соціальних послуг та їх різноманітності.

1.3. Визначення потреб населення у соціальних послугах забезпечується шляхом:

- проведення соціального дослідження (на середньостроковий період);
- застосування результатів моніторингу надання соціальних послуг (на короткостроковий період), що проводиться відповідно до вимог Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 року № 449 (далі – Порядок № 449) та даних Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг (після запровадження системи електронної інформаційної взаємодії і передання відомостей про надавачів соціальних послуг до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг).

1.4. У цьому Порядку терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про соціальні послуги”, “Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю”, “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, “Про протидію торгівлі людьми”, “Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк”, “Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей”, “Про зайнятість населення”, “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні” та інших нормативно-правових актах з питань соціального захисту, соціальних послуг, соціальної роботи.

1.5. Цей Порядок застосовується відділом соціального захисту населення (далі – Відділ). Збирання та узагальнення даних для визначення потреб населення у соціальних послугах проводяться із залученням фахівців із соціальної роботи комунального закладу “Центр надання соціальних послуг” Слобожанської селищної ради, представників об'єднань працівників системи надання соціальних послуг, об'єднань надавачів та отримувачів соціальних послуг, суб'єктів освітньої діяльності, охорони здоров'я, громадських об'єднань, благодійних організацій, наукових установ та інших суб'єктів і фахівців, участь яких є необхідною для збирання та узагальнення даних.

1.6. Для визначення потреб населення у соціальних послугах за рішенням виконкому утворюється робоча група з питань визначення потреб населення у соціальних послугах (далі – Робоча група).

Робочу групу очолює секретар селищної ради (виконкому), який курує напрямок роботи з питань соціального захисту населення громади.

До складу Робочої групи входять представники відділу соціального захисту населення, структурних підрозділів з питань освіти і науки, охорони здоров'я, фінансів та економіки, молоді та спорту, служби у справах дітей, територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, уповноважених органів з питань пробації, надавачів та/або отримувачів соціальних послуг та їхніх об'єднань, громадських об'єднань, благодійних, релігійних організацій, наукових установ, представники вразливих груп населення, депутати місцевої ради, соціальні менеджери, фахівці із соціальної роботи та представники інших зацікавлених сторін. Персональний склад Робочої групи та Положення про її діяльність затверджується виконавчим комітетом селищної ради.

Основною організаційною формою діяльності Робочої групи є засідання, які проводяться за потребою, але не рідше ніж два рази на місяць, до завершення роботи над підготовкою звіту за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах на середньостроковий період (пропозицій за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах на короткостроковий період).

1.7. Робоча група є консультативно-дорадчим органом, основними завданнями якого є планування та реалізація заходів для визначення потреб населення у соціальних послугах і сприяння ухваленню управлінських рішень щодо розвитку системи надання соціальних послуг у громаді.

Робоча група відповідно до визначених завдань:

- готує пропозиції до плану заходів щодо організації визначення потреб населення у соціальних послугах із зазначенням відповідальних осіб, який подається селищному голові;
- забезпечує аналіз соціально-демографічної ситуації у громаді, даних про осіб/сім'ї, які належать до вразливих груп населення, перебувають у складних життєвих обставинах (далі – вразливі групи населення), які проживають на території громади;
- забезпечує аналіз стану розвитку системи надання соціальних послуг та організаційної спроможності громади у забезпеченні населення соціальними послугами;
- розглядає проект звіту за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах;
- готує пропозиції щодо визначення пріоритетних для жителів громади соціальних послуг та заходів з розвитку та забезпечення їх надання;
- розробляє пропозиції до прогностичних та програмних документів економічного і соціального розвитку громади (стратегії розвитку громади, місцевої програми розвитку, плану (програми) соціально-економічного та культурного розвитку громади), спрямовані на забезпечення потреб населення у соціальних послугах.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЇХ НАДАННЯ НА СЕРЕДНЬОСТРОКОВИЙ ПЕРІОД

2.1. Для визначення потреб населення у соціальних послугах на середньостроковий період проводиться соціальне дослідження один раз на три роки у період з 1 січня до 15 червня у році, що настає після сплину двох років після попереднього визначення потреб на середньостроковий період, яке передбачає:

2.1.1. Збирання, узагальнення та аналіз даних щодо:

- соціально-демографічної ситуації у громаді та кількості осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення;
- надавачів соціальних послуг, їхніх ресурсів для надання соціальних послуг (до запровадження системи електронної інформаційної взаємодії і передання відомостей про надавачів соціальних послуг до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг);

- забезпечення вразливих груп населення соціальними послугами (до запровадження системи електронної інформаційної взаємодії і передання відомостей про отримувачів соціальних послуг до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг);

- стану розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, патронату над дитиною та потреб у їх розвитку (за даними відповідної служби у справах дітей);

- організаційної спроможності громади у забезпеченні населення соціальними послугами;

- стану інформування та обізнаності населення про соціальні послуги, що надаються в громаді, їх змісту та порядку надання, що вивчається шляхом проведення опитувань, інтерв'ю, фокус-груп тощо.

Також аналізуються прогнози та програмні документи економічного і соціального розвитку громади, узагальнена інформація за результатами моніторингу та оцінки якості надання соціальних послуг за попередні періоди (в тому числі щодо планування роботи з розвитку системи надання соціальних послуг) та результати наявних досліджень щодо соціальних проблем та заходів, спрямованих на їх вирішення, тощо.

Для збору необхідних даних, зазначених в абзацах третьому–сьомому цього пункту, Відділ надсилає інформаційний запит до органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій та закладів соціальної сфери (за належністю).

2.1.2. Проведення опитувань, інтерв'ю, фокус-груп тощо для з'ясування потреб у соціальних послугах осіб/сімей, які проживають у громаді, в тому числі тих, які належать до вразливих груп населення (залежно від віку, статі, наявності інвалідності або належності до маломобільних груп населення, місця проживання, етнічного та соціального походження, сімейного та майнового стану та інших ознак), формування бачення розвитку системи надання соціальних послуг та необхідних заходів для цього. Методи збору даних, групи респондентів визначаються Відділом (на основі зібраної інформації про соціально-демографічну ситуацію та осіб/сімей, які належать до вразливих груп населення, про надавачів соціальних послуг тощо) та погоджуються робочою/координаційною групою.

Для організації та проведення опитувань, інтерв'ю, фокус-груп та інших заходів зі збору даних можуть залучатися окремі фахівці та/або суб'єкти господарювання, які провадять професійну діяльність із соціальної роботи, соціології, соціальних послуг, представники наукових установ.

2.1.3. Підготовку проекту звіту за результатами визначення потреб населення у соціальних послугах.

До 15 квітня Відділ узагальнює та аналізує результати соціального дослідження та готує проект звіту, який виноситься для обговорення на засіданні Робочої групи.

2.1.4. Розгляд проекту звіту на засіданні Робочої групи, під час якого визначаються заходи щодо розвитку та забезпечення надання соціальних послуг (у тому числі пріоритетних) з урахуванням:

- визначених потреб вразливих груп населення;

- повноти, доступності та відповідності наявних соціальних послуг, у тому числі тих, які надаються в межах співпраці територіальних громад, потребам отримувачів цих послуг та осіб/сімей з числа тих, які потребують соціальних послуг;

- стану забезпечення Відділу, надавачів соціальних послуг кадровими, фінансовими та іншими ресурсами, необхідними для розвитку та надання соціальних послуг відповідно до визначених потреб населення у соціальних послугах.

Після розгляду проекту звіту на засіданні Робочої групи Відділ, в разі потреби, доопрацьовує звіт.

2.1.5. Громадське обговорення проекту звіту, що забезпечується шляхом його оприлюднення на офіційному веб-сайті селищної ради. Отримані від громадськості пропозиції/зауваження беруться до уваги при формуванні остаточного звіту.

2.1.6. Затвердження звіту селищним головою.

2.2. Результати визначення потреб населення у соціальних послугах та рекомендації, викладені у звіті, враховуються виконавчим комітетом селищної ради при розробленні/внесенні змін до прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку громади.

При плануванні заходів щодо розвитку та організації надання соціальних послуг визначаються відповідальні виконавці, строки виконання заходів, обсяги та джерела фінансування, індикатори (показники) виконання та очікувані результати. Цілі та пріоритети, визначені прогнозними та програмними документами економічного і соціального розвитку громади щодо забезпечення потреб населення громади у соціальних послугах, враховуються у прогнозі селищного бюджету.

Відділ або інший головний розпорядник бюджетних коштів, наділений повноваженнями на здійснення витрат бюджету на фінансування соціальних послуг у процесі планування та використання бюджетних коштів на фінансування соціальних послуг забезпечує послідовність і взаємозв'язок з прогнозними та програмними документами економічного і соціального розвитку громади. Визначені в цих документах цілі та пріоритети Відділ або інший головний розпорядник бюджетних коштів, наділений повноваженнями на здійснення витрат бюджету на фінансування соціальних послуг враховує, зокрема, під час розроблення плану діяльності на середньостроковий період, пропозицій до прогнозу місцевого бюджету.

Для оптимального задоволення потреб населення у соціальних послугах заходи щодо розвитку та організації надання соціальних послуг спрямовуються на досягнення таких цілей:

- розвиток мережі надавачів соціальних послуг усіх форм власності;
- запровадження та забезпечення надання необхідних соціальних послуг, зокрема, шляхом соціального замовлення, державно-приватного партнерства, конкурсу соціальних проектів (програм) тощо;
- створення умов безбар'єрності для отримувачів соціальних послуг;
- кадрове забезпечення системи надання соціальних послуг;
- підвищення кваліфікації працівників, які надають соціальні послуги;
- здійснення співробітництва територіальних громад та їхньої співпраці з обласною радою щодо організації надання соціальних послуг;
- посилення комунікації з жителями громади щодо переліку соціальних послуг, їх змісту, порядку та умов отримання;
- цифровізація процесу визначення потреб населення у соціальних послугах та надання соціальних послуг, зокрема, шляхом запровадження та використання Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг на місцевому, регіональному та національному рівнях.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ДЛЯ ПЛАНУВАННЯ ЗАХОДІВ ЩОДО ЇХ НАДАННЯ НА КОРОТКОСТРОКОВИЙ ПЕРІОД

3.1. Відділ щороку, в тому числі в році, коли проводиться визначення потреб населення у соціальних послугах на середньостроковий період, здійснює визначення потреб населення у соціальних послугах для планування заходів щодо їх надання на короткостроковий період.

Для цього використовуються результати моніторингу надання соціальних послуг, проводяться збирання, узагальнення та аналіз отриманих даних.

3.2. За результатами узагальнення та аналізу даних Відділ готує з урахуванням актуальних потреб пропозиції щодо коригування прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку громади, включення заходів, спрямованих на забезпечення населення громади соціальними послугами.

Підготовлені пропозиції Відділ виносить для обговорення і погодження на засідання Робочої групи та на громадське обговорення.

3.3. Пропозиції Робочої групи та результати громадського обговорення враховуються виконавчим комітетом селищної ради при розробленні/внесенні змін до прогнозних та

програмних документів економічного і соціального розвитку громади та при підготовці бюджету громади.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ ПІД ЧАС ДІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ АБО В ОКРЕМИХ ЇЇ МІСЦЕВОСТЯХ НАДЗВИЧАЙНОГО АБО ВОЄННОГО СТАНУ

4.1. Під час дії на території України або в окремій її місцевості надзвичайного або воєнного стану визначення потреб населення у соціальних послугах проводиться в порядку, встановленому цим розділом, координацію визначення потреб здійснює координаційна група з питань визначення потреб населення громади (далі – Координаційна група), яка утворюється за рішенням виконавчого комітету селищної ради.

Відділ не пізніше ніж до закінчення 3-го робочого дня місяця, наступного за місяцем, у якому введено надзвичайний або воєнний стан, та надалі щомісячно збирає та аналізує інформацію .

Крім того, Відділ одноразово збирає (актуалізує) інформацію:

- за період з початку поточного календарного року до введення надзвичайного або воєнного стану або з початку року, зокрема станом на 1 січня, у разі якщо новий календарний рік розпочався під час дії надзвичайного або воєнного стану;
- станом на 1-ше число місяця, наступного за місяцем, у якому було введено надзвичайний або воєнний стан (до запровадження системи електронної інформаційної взаємодії і передання відомостей про надавачів соціальних послуг до Реєстру надавачів та отримувачів соціальних послуг).

4.2. За результатами узагальнення та аналізу інформації, зазначеної в пункті 4.1 розділу 4 цього Порядку, Відділ не пізніше ніж до закінчення 5-го робочого дня місяця, наступного за місяцем, у якому введено надзвичайний або воєнний стан, за потреби готує пропозиції щодо:

- визначення особливостей надання соціальних послуг на території громади під час дії надзвичайного або воєнного стану;
- соціальних послуг, у тому числі тих, які можуть надаватися екстрено (кризово), у розвитку яких є потреба, забезпечення надання соціальних послуг в необхідних обсягах та залучення для цього відповідної кількості працівників надавачів соціальних послуг;
- надання надавачам соціальних послуг права приймати рішення про надання соціальних послуг екстрено (кризово) особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах (консультування, надання притулку, догляд, підтримане проживання, короткотермінове проживання, натуральна допомога, транспортні послуги тощо) у разі наявності загрози життю чи здоров'ю особи;
- коригування прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку громади, включення до них заходів, спрямованих на забезпечення надання соціальних послуг, в яких є потреба, з урахуванням тих, які можуть надаватися екстрено (кризово);
- залучення до надання соціальних послуг надавачів соціальних послуг недержавного сектору, здійснення співробітництва територіальних громад, перепрофілювання закладів, організацій і установ, що функціонують на території громади, для забезпечення надання соціальних послуг, залучення коштів з державного та селищного бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

Підготовлені пропозиції Відділ виносить для обговорення і надання пропозицій на засідання Координаційної групи для вирішення гуманітарних та соціальних питань в умовах надзвичайного або воєнного стану, завданнями якої є:

- розгляд результатів визначення потреб населення у соціальних послугах під час дії надзвичайного або воєнного стану;
- визначення заходів для організації надання необхідних соціальних послуг, у тому числі тих, які можуть надаватися екстрено (кризово);

- координація діяльності надавачів соціальних послуг комунального та недержавного сектору, волонтерів;
- вчасне та оперативне реагування на зміни в тенденціях міграції населення, спроможності надавачів соціальних послуг у забезпеченні надання соціальних послуг;
- розв'язання існуючих соціальних проблем, пов'язаних із надзвичайним або воєнним станом, з якими звертаються вразливі групи населення, в тому числі через залучення інших суб'єктів, які працюють у громаді, на рівні району, області.

До складу Координаційної групи входять представники Відділу, структурних підрозділів з питань освіти і науки, охорони здоров'я, фінансів та економіки, молоді та спорту, служби у справах дітей, територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України, надавачів та/або отримувачів соціальних послуг та їхніх об'єднань, громадських об'єднань, благодійних, релігійних організацій, представники вразливих груп населення, депутати місцевої ради, соціальні менеджери, фахівці із соціальної роботи, волонтери та представники інших зацікавлених сторін.

Перше засідання Координаційної групи проводиться не пізніше ніж 7-го робочого дня місяця, наступного за місяцем, у якому введено надзвичайний або воєнний стан. Надалі засідання Координаційної групи проводяться до припинення/скасування надзвичайного або воєнного стану при виникненні потреби в оперативному реагуванні на актуальні потреби населення у соціальних послугах.

4.3. За результатами засідання Координаційна група надає пропозиції виконавчому комітету селищної ради для врахування:

- при внесенні змін до прогнозних та програмних документів економічного і соціального розвитку громади та при підготовці бюджету громади;
- при прийнятті рішень щодо залучення до надання соціальних послуг надавачів соціальних послуг недержавного сектору, перепрофілювання закладів, організацій і установ, що функціонують на території громади, здійснення співробітництва територіальних громад;
- для забезпечення надання соціальних послуг в умовах надзвичайного або воєнного стану, розширення переліку послуг, що надаються надавачами соціальних послуг, які надають послуги у громаді в умовах надзвичайного або воєнного стану, збільшення кількості послуг, що надаються, та працівників надавачів соціальних послуг.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ У СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГАХ У ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ПІСЛЯ ПРИПИНЕННЯ/СКАСУВАННЯ ДІЇ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ АБО В ОКРЕМИХ ЇЇ МІСЦЕВОСТЯХ НАДЗВИЧАЙНОГО АБО ВОЄННОГО СТАНУ

5.1. Якщо правовий режим надзвичайного або воєнного стану на території України або в окремих її місцевостях було припинено/скасовано не пізніше ніж за місяць до кінця календарного року, визначення потреб населення у соціальних послугах у наступному календарному році проводиться для планування заходів щодо їх надання на середньостроковий період (за умови, що таке визначення потреб не проводилось у попередні два календарні роки).

5.2. Якщо правовий режим надзвичайного або воєнного стану на території України або в окремих її місцевостях було припинено/скасовано протягом останнього місяця календарного року, визначення потреб населення у соціальних послугах проводиться в наступному календарному році для планування заходів щодо їх надання на короткостроковий період шляхом застосування результатів моніторингу надання соціальних послуг відповідно до вимог Порядку № 449.

5.3. У наступному календарному році після визначення потреб населення у соціальних послугах відповідно до пункту 5.1. цього розділу проводиться визначення потреб населення у соціальних послугах для планування заходів щодо їх надання на середньостроковий період (за умови, що таке визначення потреб не проводилось у попередні два календарних роки).

Надалі визначення потреб населення у соціальних послугах здійснюється згідно з періодичністю та послідовністю, визначеними у розділах 2-3 цього Порядку.

6. ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Основними завданнями визначення потреб населення громади у соціальних послугах є:

- якісна організація і надання соціальних послуг;
- виявлення та аналіз потреби осіб, сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, або соціальної групи у соціальних послугах;
- визначення пріоритетів щодо організації надання соціальних послуг;
- розробка програм розвитку системи надання соціальних послуг у громаді.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА